

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงฆ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราชาวพุทธนะ เราปรารถนาความสุข เราปรารถนาความสุข ทำไมพระเวลาประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม มีวิหารธรรม วิหารธรรมนะ ธรรมะมันเป็นวิหารเครื่องอยู่เลยละ สิ่งที่เป็นนามธรรมมันฟังพาอาศัยได้ แต่เราไปหาไง มันวิหารกิเลส กิเลสมันต้องมีเครื่องล่อ มันต้องมีเหยื่อของมันใช่ไหม? ความสุขของเรา เราต้องสนองมัน เราต้องสนองอารมณ์ความรู้สึก อารมณ์ความรู้สึกเป็นต้นหาความทะยานอยากแล้วเราสนองมัน พอพอใจมันมีความสุข สิ่งที่เราสนองมันเห็นไหม แต่ถ้าเราเสียสละ

วิหารธรรมสิ่งนี้เป็นนามธรรม อากาศมีความสุขได้อย่างไร? ความรู้สึกมันมีความสุขได้อย่างไร? วิหารธรรมนะ เวลาเครื่องอยู่ของพระอรหันต์เห็นไหม วิหารธรรมเป็นเครื่องอยู่ของใจ แล้วเครื่องอยู่ของใจนี้ ใจเรามันใจกิเลส พอใจกิเลสเป็นนามธรรมเหมือนกัน แต่มันไม่มีเครื่องอาศัย มันอยู่ด้วยตัวเองมันไม่ได้ มันถึงต้องหาที่เกาะ พอมันหาที่เกาะมันหาแต่สิ่งที่มันมาทับถมมันโดยที่ไม่รู้ตัวนะ มันเข้าใจว่าสิ่งนี้เป็นที่พึ่ง

คูลี เราว่าเรามีความสุข เราแสวงหาความสุขของเรา แล้วมันมีความสุขจริงไหม? มันเป็นเครื่องล่อ ล่อว่ามีอย่างนี้ มีอย่างนั้นแล้วจะมีความสุข แล้วเราก็ตามมันไป แล้วเราได้ความสุขจริงไหม? เห็นไหม นี่วิหารกิเลส กิเลสมันหลอก ๒ ชั้น ๓ ชั้นนะ แต่ถ้าวิหารธรรม เรามาเสียสละเรามาสละทาน สละทานกันเพื่ออะไร? สละทานเพื่อความสุขใจใจ แล้วสุขใจที่ไหนล่ะ? ถ้าคนมันมีธรรมในหัวใจนะจะมีสุข

เราเป็นผู้ให้จะมีสุขมาก มีความสุขเห็นไหม ความสุขมันเสียสละออกไป เปิดความหมักหมมของใจออกไป ถ้าเปิดความหมักหมมของใจออกไปเห็นไหม แต่เพราะโดยธรรมชาติของกิเลสมันอยากได้ มันต้องแสวงหาต่างหาก มันไม่ใช่เสียสละ มันเป็นการแสวงหาเพื่อจะเป็นความสุขของมัน มันต้องสะสม มันต้องพยายามสะสมให้เป็นสมบัติของมัน เห็นไหม แล้วมันไม่มีวันพอ แต่การเสียสละออกมันเป็นการขัดแย้งกัน การขัดแย้งกับความตระหนี่ถี่เหนียว จิตใจมัน

ตระหนี่ถี่เหนียว เพราะมันตระหนี่ถี่เหนียวอย่างนี้ มันเป็นต้นหาความทะยานอยาก เวลามันมี
อารมณ์ความรู้สึกมันถึงไปกอดยึดไว้ไง เวลาที่มีความทุกข์มันไปกอดยึดความทุกข์อันนั้นไว้
ความทุกข์ที่เราเกิดกับใจมันเกาะยึดไว้เพราะอะไร? เพราะเราไม่เคยเสียสละ เราไม่เคยฝีกฝนใจ
เรา ถ้าใจเราไม่เคยฝีกฝนสิ่งใดที่เกิดขึ้นมา มันจะยึดมันของมัน ถ้ามันยึดมันว่าสิ่งนี้จะเป็นที่พึ่ง
เป็นที่พึ่ง เป็นความคิดเห็นของกิเลส กิเลสมันคิดเห็นอย่างนั้น เห็นไหม แล้วมันพึ่งได้ไหม? มัน
พึ่งไม่ได้ มันพึ่งไม่ได้ด้วย แล้วมันหลอกเราอีกด้วย

แต่ถ้าการเสียสละแบบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ พระโพธิสัตว์ต้อง
เสียสละมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย การเสียสละ เสียสละชีวิต เสียสละทุกอย่าง
เพราะอะไร? เพราะพอใจเสียสละ เพราะมีเป้าหมาย การเสียสละนี้เสียสละเพื่อเราจะได้มาซึ่ง
โพธิญาณ การได้มาซึ่งโพธิญาณเห็นใหม่ โพธิญาณคืออะไร? โพธิญาณเห็นใหม่ โพธิะ โพธิะ
พุทธะ พุทธะต่างๆ อยู่ในหัวใจ เห็นใหม่ เวลาตรัสรู้ที่โคนต้นโพธิ์ โคนต้นโพธิ์นั้นมันเป็นวัตถุ
นะ ร่างกายก็เป็นวัตถุนะ นามธรรม วิหารธรรมเกิดจากนามธรรม เกิดจากนามธรรมที่มันฝีกฝน
มันก่อน มันฝีกฝนนะ

พูดถึงครูบาอาจารย์ท่านมองพวกเราเหมือนกับเด็กๆ นะ เหมือนกับสิ่งที่ไม่ประสีประสา
ใจ ไม่ประสีประสา เติบงกรม เวลาเติบโตงกรมนี้ถามมากเลย

“เวลาเติบโตงกรมเดินอย่างไร? เดินแล้วจะไม่ตกทางงกรมหรือ? เวลากลับบนทาง
งกรมจะกลับตัวอย่างไร?” เห็นไหม

เราไปดูแลกันวัตถุใจ แต่ถ้าจริงๆ สิ่งนี้มันอยู่ในร่างกายของเรา กิริยาการเคลื่อนไหว
ออกไป การเคลื่อนไหวออกไปเพื่อเพื่อเห็นใหม่ ล่อสิ่งที่เป็นความรู้สึกออกมาให้เราจับได้ เรา
จับได้เห็นใหม่ ความรู้สึกมันเป็นวัตถุอันหนึ่งเลย ความรู้สึกความนึกคิดมันเป็นวัตถุอันหนึ่ง มัน
เป็นเครื่องล่อ แล้วมันมีกิเลสต้นหาความทะยานอยากออกไป เห็นไหม แล้วมันออกไปแสวงหา
มัน นี่เราแสวงหากันด้วยความไม่เข้าใจ

พอไม่เข้าใจเห็นใหม่ ดูขุขุไผ่นะ ถ้าขุขุไผ่นั่นออกขุขุไผ่ ไผ่นั้นจะต้องตายเห็นใหม่ นี่ลูก
ฆ่าแม่ ลูกฆ่าแม่นะมันตาย ถ้าเขาเป็นชาวสวน เขาจะทำสวนของเขาใหม่ เขาต้องไปเพาะพันธุ์
ใหม่ เขาจะต้องเอาเมล็ดมันไปเพาะพันธุ์ใหม่ แล้วก็ต้องหาสิ่งที่เป็นพันธุ์ใหม่ขึ้นมาเพราะมัน
ตาย แต่เวลาความคิดเรามันฆ่าตัวมันเอง เห็นไหม ฆ่าความรู้สึกของเรา ทำลายความรู้สึกของเรา

แล้วมันตายไหม? มันไม่ตายนะ ชาตฐ์มันไม่เคยตายเลย แต่มันก็โดนกิเลสทำลายอยู่ตลอดเวลา เป็นการทำลาย แต่เราคิดว่าเป็นประโยชน์กับเรา เห็นไหม

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา เหมือนเด็กๆ ที่มันเล่นกัน มันไม่เข้าใจ มันก็เล่นประสาเด็กของมัน แล้วชีวิตมันก็วนเวียนไปสภาวะแบบนั้น แล้วไม่เข้าใจอะไรเลย มันมีคแปดด้านไปตามธรรมชาติของมัน ไปตามธรรมชาติของวิญญูะ เห็นไหม วิญญูะมันเวียนไป กุศล-อกุศลมันต้องขับเคลื่อนไป แต่ธรรมให้กุศลขับเคลื่อนไป ถ้าเรายังทำถึงที่สุดไม่ได้ เห็นไหม ทำถึงที่สุดไม่ได้เกิดแล้วขอให้มึศรัทธาให้มีความเชื่อ ถ้ามีศรัทธาความเชื่อ คนเรามีจุดยืน คนมีหลักมีเกณฑ์ เห็นไหม ไม่ใช่มีศรัทธาความเชื่อ ไม่เชื่อสิ่งใดๆ เลย อะไรก็ไม่เชื่อ เชื่อแต่กิเลสใช้ไหม ทำบุญไม่ได้บุญ เสียสละแล้วไม่เห็นได้อะไร หลุดจากมือเราไปแล้วได้ อะไรขึ้นมา ไปอยู่ที่พระ ไปอยู่ที่บุคคลที่รับไปเขาได้ประโยชน์อะไร?

หลวงตาท่านบอกว่า “พระเปรียบเหมือนเนื้อนา เนื้อนาคะ เนื้อนาเห็นไหม ผืนนาคะ เจ้าของนาไปทำอะไรไถนาเห็นไหม ข้าวนี้เจ้าของนาเขาก็เก็บเกี่ยวของเขาไป ผืนนามันก็มีแต่ฟางข้าว” สิ่งที่เราสละออกไปมันเป็นวัตถุ แต่คุณค่าของการเสียสละ คุณค่าของความรู้สึกลับอันนั้นมันสำคัญมาก คุณค่าของความรู้สึกมันได้ฝึกฝนของมัน คุณค่าเขาปั้น โองังปั้น ไห เขาต้องนวดดิน เขาต้องปั้นดินจนกว่าดินมันควรแก่การปั้น มันต้องเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจนี้ถ้าการเสียสละไปมันฝึกใจ การเสียสละออกมามันฝึกใจ เวลามันฝึกใจขึ้นมาะ เวลามันมีอะไรกระทบกระทั่งอื่นขึ้นมา มันมีทางออกได้ไง เพราะมันเคยเสียสละไว้ มันเคยทำไว้ เรามีทางหนีที่ไล่ไว้ ใจมันจะมีที่พักที่พึ่งที่อาศัย แต่ไม่เคยสิ่งใดเลย ทุกอย่างมันยอมจำนนกับเรา เห็นไหม เพราะเราเป็นตัวตน เราเป็นความรู้สึก เวลาทุกข์ขึ้นมาที่ปะทะเข้ามาที่ เรา ปะทะเข้ามาที่ เรา แล้วก็เจ็บปวดแสบร้อนนัก

วิหารของกิเลส นี่วิหารของมันเลย กิเลสมันเหยียบย่ำเราเลย แล้วก็น้อยเนื้อต่ำใจนะ ทุกคนเขามีความสุขกัน เรามีทุกข์อยู่คนเดียวเห็นไหม คุณติ มองไปนอกมีแต่ความสุข เหมือนเราทั้งนั้นนะ เขาเก็บไว้ในหัวใจ ลองให้ระบายออกมาสิ ทุกข์ทั้งนั้นนะ ทุกข์นี้เป็นอริยสัจ ทุกข์นี้เป็นความจริง แต่เราเข้าใจว่าเป็นความสุข เราเข้าใจว่า เราเข้าใจเอง มันไม่เป็นความจริง ถ้าเป็นความจริงนี่เปิดออก เปิดระบายออก มันจะมีช่องทางระบายออกไป

การระบายออกไปคืออย่างไร? เสียสละวัตถุก่อน แล้วคูตี เรามานั่งสมาธิภาวนากัน เราต้องการหาหัวใจที่อยู่ในร่างกายเรา หาสิ่งที่เป็นนามธรรม วิหารธรรมที่เป็นความสุข ความสุขนี้หาที่ไหน? มันตากแดดตากฝน เห็นไหม ต้องมาเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนา ก็ควบคุมมันให้ได้ ใจพลังงานที่ส่งออก เห็นไหม คูตี น้ำมันที่เขาสูบมาจากผืนดินเขาเอามาใช้ประโยชน์ เขาต้องมาถลัน ต้องมาอะไร

นี่ก็เหมือนกัน เราหาใจเราเจอหรือยัง? ถ้าหาใจเราเจอมันจะเป็นประโยชน์กับเราไป ประโยชน์ตรงไหน ประโยชน์ที่แก้ไขที่ว่าสิ่งที่มันคิดว่าเป็นสุขๆ ของมัน มันโกหกทั้งนั้น มันหลอกลวงเราทั้งนั้น แล้วเราก็ตามมันไป ค้นหาความทะยานอยากเห็นไหม กิเลสๆ เป็นนามธรรมเกิดจากเรา กิเลสเกิดจากเรานะ เกิดจากหัวใจ เกิดจากความรู้สึก แล้วมันอยู่ที่ไหน ถ้าเราไม่เห็นตัวมันเอง เรายุทธามันไม่ได้ เราไม่รู้จักอาการไข้ เราไม่รู้จักตัวตนของเรา เราจะรักษาอะไร? ไปดูสมบัติของคนอื่นทั้งนั้น สมบัติที่เราเห็นเป็นสมบัติของคนอื่นทั้งนั้นเลย แล้วสมบัติของเราอยู่ที่ไหน บัญชีของเราอยู่ที่ไหน เริ่มต้นอยู่ที่ไหน นี่ชีวิตคืออะไร?

มันปฏิสนธิวิญญาณ ปฏิสนธิ ตัวจิตตัวอยู่ที่ไหน? ตัวเริ่มต้นมันอยู่ที่ไหน? เราก็อธิบายชีวิตนี้เป็นของพ่อแม่ เดียวนี้ยังไม่รู้จักบุญคุณพ่อแม่เลย เกิดจากพ่อแม่เนะ เกิดในประเทศอันสมควร เกิดจากพ่อแม่ เกิดจากพ่อแม่เนะท้องคือประเทศ ท้องนะในครรภ์คือประเทศอันสมควร เกิดจากท้องของพ่อของแม่ เราเกิดมาเกิดมาจากที่นั่น แล้วเกิดมาในประเทศอันสมควร ประเทศในพุทธศาสนา เรามองแค่นั้นเลย แต่ในศาสนาที่ปฏิสนธิวิญญาณ วิญญาณที่เกิดนั้นเนะ วิญญาณที่มาก่อมาในใจ ในใจของมารดาที่มันปฏิสนธิเนะ ตัวนั้น เห็นไหม นิมโนวิญญาณ พุทธะอยู่ที่นั่น แล้วเวลาจิตเราสงบเข้ามามันจะรู้จักจิตของเราเนะ

ตัวตนของเราอยู่ที่ไหน เราชื่อนั้นชื่อนี้ เราชื่อนายอะไรก็แล้วแต่ เราเปลี่ยนชื่อเปลี่ยนเสียงมันก็เปลี่ยนไปแล้ว เราก็เปลี่ยนไป ในร่างกายของเราเวลาเจ็บไข้ได้ป่วย อวัยวะถ้าเขาต้องเปลี่ยนถ่าย เห็นไหม เขาเปลี่ยนถ่ายไป เก็บไว้ไหม? ไม่มีอะไรเลย สิ่งนี้เป็นสิ่งเครื่องอาศัย สิ่งที่แสดงออก วัตถุที่แสดงออกของกาน้ำใจ ที่วิหารธรรม คนมีความสุขคนสร้างคุณงามความดีนะ คิดแต่แง่ดีๆ พอคิดแต่แง่ดีๆ เขาคิดอะไรเขาก็ไม่ทำร้ายตัวเอง เห็นไหม แต่คนที่บาปอกุศลในหัวใจมันคิดอะไร มันคิดเหยียบย่ำตัวเองใจ เราเปรียบพรวดเขาตลอด เราเสียเปรียบเขาตลอด คิดโดยเสียเปรียบเขาตลอด แต่ถ้าเป็นธรรมเห็นไหม เราให้เขาตลอดเห็นไหม เราให้เขา

การให้ทางกันก็เป็นบุญกุศลแล้ว เห็นไหม เราให้เขา แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร เราแพ้ทางโลกมองว่าแพ้เสียศักดิ์ศรี แต่เราว่าผู้ที่โกรธแล้วเราโกรธตอบ เราโง่กว่าเขาซะ เพราะเราควบคุมตัวเองไม่ได้ เขาโกรธขนาดไหน เขาแสดงตัวขนาดไหน ถ้าเขาโกรธเรา เขาระพืดกระพืดกระพืดเราซะ เดี่ยวเขาก็ไปกระพืดกระพืดกับคนอื่น เดี่ยวเขาต้องไปเจอคนที่สิ่งที่เหนือกว่าเขา เดี่ยวเขาจะรู้จักตัวเขาเอง เห็นไหม ไม่มีใครอยู่กำฟ้าหอรอก เป็นไปไม่ได้หรอก แต่ถ้าเราไปกระทบกระเทือนกับเขา เราไปตอบโต้กับเขา สิ่งนั้นไม่มีประโยชน์อะไรเลย เราไม่ใช่หลบไม่ใช่หนีนะ แต่เราเข้าใจ เราเข้าใจนะ

คูลี คุณพระอริยเจ้า ความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า นิ่งอยู่ เห็นไหม คูลี เราก็คืออะไร เราเห็นอะไร เราก็คืออยากพูดอยากจา แต่เวลาท่านเกิดขึ้นมาจากหัวใจของท่านใช่ไหม ท่านเข้าใจว่าเกิดจากท่านๆ ก็รู้แล้ว พูดออกไปเป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์ นี่ความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า แต่เราไปมองว่าเสียศักดิ์ศรี เราไปมองว่าเรานี้เป็นผู้ต่ำต้อยกว่าเขา เขาระบายอารมณ์ใส่เรา เขาระบายอารมณ์ใส่เรามันเป็นกรรมของเขาทั้งนั้น มโนกรรม วาจากรรม มันเกิดขึ้นทั้งนั้น แต่ถ้าเราควบคุมตัวใจเราได้ ถ้าไม่ฝึกฝนควบคุมไม่ได้หรอก

ธรรมะนี้เราศึกษากันมาตลอดคนนะ แต่เราไม่เคยฝึกฝนเลย เหมือนนักกีฬาเลย นักกีฬาจะเก่งขนาดไหน ถ้าเขาไม่มีการฝึกซ้อมนะ ถ้าเขาหลงแข่งขันเขาแพ้ตลอดไป นี่ก็เหมือนกัน ใจเราไม่เคยฝึกเลย ธรรมะก็เป็นตัวอักษรอยู่ในหนังสือแล้วเราก็ไปศึกษากันมา แต่เราเคยปฏิบัติไหม เราเคยฝึกใจแข็งแรงขึ้นมาไหม ถ้าใจที่แข็งแรงขึ้นมาเห็นไหม กิเลสมันก็ซ่อนอยู่ในใจที่แข็งแรงนั้น ใจถ้าอ่อนแอจะกิเลสมันเหยียบย่ำเลย หนุนก็ไม่ดี นี่ก็ไม่ดี มันเป็นไปหมดคนนะ ทุกข์ของกิเลส เห็นไหม มันเป็นการอยู่ของกิเลส

ถ้าเป็นความอยู่วิหารธรรมนะ เวลาจิตมันสงบขึ้นมาจะมันมีความว่าง มันรู้จักตัวตน ถ้ารู้จักตัวตน รู้ตรงไหน? รู้จักเพราะมันรู้จักตัวมันเองไง รู้จักตัวจิตใจ ถ้าจิตมันสงบเข้ามามันมีความสุข ขณะจิตปล่อยวางทั้งหมด สุขในโลกนี้เท่ากับจิตสงบไม่มี แค่อจิตสงบนะ สงบแล้วเดี๋ยวมันก็คลายตัวออกมา แต่ถ้ามันเป็นมรรคญาณนะ มันจะเข้าไปทำลาย ค่อยๆ ทำลาย ค่อยๆ พลิกแพลง พลิกแพลงเปลี่ยนแปลงให้หัวใจมันสะอาดขึ้นมาได้ ถ้ามันสะอาดขึ้นมาจะนี่วิหารธรรม สิ่งที่เป็นวิหารธรรม มันธรรมล้วนๆ มันไม่มีอะไรไปเจือปนเลย มันอยู่ของมันคงที่ วิหารธรรมเวลาเดินจงกรมอยู่ก็เพื่อเหตุนี้ไง เหตุที่เพื่อให้ธาตุขันธ์มันแยกตัวออกจากกัน ให้ต่างอันต่างอยู่ต่างอันต่างความเป็นจริง มันจะมีความสุขมาก ความสุขอย่างนี้สุขใช่ไหม

ดูชีวิตเรา เห็นไหม คุณเจ็บไข้ได้ป่วย เราจะรู้เลยว่าเราต้องแบกหามร่างกายนี้ต้องหนัก หนาสาหัสสากรรจ์ขนาดไหน เวลาเราหิวกระหาย ร่างกายนี้มันต้องการอาหารขนาดไหน มัน เป็นภาระหน้าที่ไปหมดเลย แต่ขณะที่เราเดินจงกรมที่มันปล่อยวางของมัน ต่างอันต่างจริง เห็น ใหม่ม เพราะอะไร? เพราะสิ่งนี้มันเป็นผลพลอยได้ไง ผลพลอยได้เพราะว่าเราชำระกิเลสจนกิเลส มันขาดออกไปแล้ว สิ่งนี้มันเป็นเศษส่วน มันเป็นเรื่องที่เหลือ ชีวิตที่เหลือเห็นไหม

ชีวิตเราไม่ใช่ชีวิตที่เหลือ เพราะชีวิตเรามันต้องขับเคลื่อนกันไปตลอด ชีวิตที่พลังงาน ของใจกับกิเลสมันไปด้วยกัน มันจะต้องหมุนไปอย่างนี้ หมุนไปในวัฏฏะ แต่เวลาเราปลดปล่อย หมดแล้ว มันเป็นชีวิตที่เหลือเพราะยังชีวิตอยู่ แต่ไม่มีกิเลสในหัวใจนี้วิหารธรรม สิ่งนี้จะมี ความสุขแล้วเรามีความสุข เพราะร่างกายมันธรรมชาติเหมือนกัน มันต้องกดถ่วงเหมือนกัน เรา ถึงต้องเดินจงกรมมาเพื่อให้มันแยกออกจากกัน แยกออกจากอุปาทาน แยกออกจากความรู้สึกที่ มันแยกโดยธรรมชาติอยู่แล้ว ให้มันแยกออกจากกัน ให้มันมีความสุขของมันสภาวะแบบนั้น นี้ วิหารธรรม

วิหารธรรมนี้อยู่กับเรานะ ถ้าเราเห็นเราเข้าใจในธรรมะ เรามีที่พึ่ง เห็นไหม พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้วสารพัดนึก แก้วสารพัดนึกนะ นึกเอา ศรัทธาเอา แล้วเราประพฤติ ปฏิบัติเอาเป็นสมบัติของเรา เห็นไหม คนได้มากได้น้อยแล้วแต่คนจะหมั่นเพียรขนาดไหน คนมี มุมานะ มีความหมั่นเพียร คุณสมบัติที่กองไว้ข้างหน้า เขาให้ต่างคนต่างกอบโกยเอา ต่างคนต่าง กอบโกยเอานะ แต่เรากอบโกยเอาไม่ได้ สิ่งที่เป็นธรรมเรากอบโกยเอาไม่เป็น เห็นไหม เรา เสียสละนี้มันเป็นการกอบโกยเอาอย่างหยาบๆ คือมันเป็นวัตถุที่เราทำเองได้ แต่สติเราอยู่ที่ไหน? ปัญญาเราอยู่ที่ไหน? กอบโกยอย่างนี้ขึ้นมา ถ้าเรากอบโกยอย่างนี้ขึ้นมาสมบัติมันจะเกิดขึ้นกับ เรา เห็นไหม แล้วถึงที่สุดแล้วเป้าหมายมันมี เป้าหมายมันถึงที่สุดแล้วมันจะมีความสุขใจของเรา เราถึงสร้างของเรา ทำของเรา แล้วจะเป็นประโยชน์ของเรา นี่คือวิหารธรรม เอวัง